

Länsstyrelsen
Gävleborg

Enheten för natur

Elina Eriksson
010-2251404
elina.eriksson@lansstyrelsen.se

BESLUT

2020-04-01

1 (11)

Dnr 1614-2020

2255-2020

2272-2020

2279-2020

2283-2020

Se sändlista

Elektronisk delgivning

Beslut om skydds jakt efter skarv

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att med stöd av 23 a § jaktförordning (1987:905) bevilja skydds jakt efter skarv (*Phalacrocorax carbo*) i Söderhamns kommun, enligt karta i bilaga 2.

Med stöd av 21 § jaktförordning (1987:905) beslutar länsstyrelsen att skydds jakten får ske från motorbåt med motorn igång.

Med stöd av 59 § jaktförordning (1987:905) beslutar länsstyrelsen att tillståndet till skydds jakt ska gälla utan hinder av att det överklagas.

Dispensen och tillstånd till skydds jakt är endast giltigt under förutsättningar att nedanstående villkor följs.

Villkor

- Skydds jakt får bedrivas från och med beslutsdatum till och med 1 november 2020.
- Maximalt 1000 skarvar får fällas med stöd av tillståndet.
- Skydds jakt får endast bedrivas av de angivna jakträttsinnehavarna på respektive jaktområde som är markerat på karta i bilaga 2.
- Jakt får inte bedrivas inom naturreservat, fågelskyddsområde eller salskyddsområde.
- I övriga områden som markerats i bilaga 3, som inte är natur eller djurskyddsområden, får skydds jakt inte bedrivas från och med 1 april till och med 15 augusti.
- Skydds jakt får inte ske närmare än 300 m från känd boplats för skarv.
- Skydds jakt får utföras av person som fått tillståndsinnehavarens medgivande.

2020-04-01

Dnr 1614-2020

2255-2020

2272-2020

2279-2020

2283-2020

- Enligt länsstyrelsens föreskrift 21FS 2018:19 från den 21 maj 2018 får personer som äger fastighet inom Gävleborgs län, bedriva jakt inom länet på allmänt vatten samt på holmar, klippor och skär som inte hör till något hemman.
- Jakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl berörd art som övrig fauna.
- Skyddsjakten ska i möjligaste mån ske efter ungfåglar (brungrå fåglar med ofta tydligt ljus buk).
- Fälls ringmärkt skarv ska ringen skickas till Naturhistoriska Riksmuseet.
- Samma grundregler gäller som vid all annan jakt i fråga om att bland annat ha betalat viltvårdsavgift (statligt jaktkort) och att använda tillåtna jaktmedel.
- Med tanke på risk för blyförgiftning ska fällda skarvar tas omhand på ett tillfredsställande sätt för att undvika att de konsumeras av rovfåglar.

Rapportering

Rapportering är en skyldighet för jakt som sker enligt detta beslut.

Rapporteringen ska ske senast en vecka efter att skarv har fällts.

Rapporteringen lämnas via länsstyrelsens hemsida.:

<https://www.lansstyrelsen.se/gavleborg/djur/jakt-och-vilt.html>

Rapporten ska innehålla följande:

- Uppgifter om hur många skarvar som fällts
- Av vem, var och när det har skett
- Eventuella andra iakttagelser som kan vara av intresse, t.ex. effekter av skyddsjakten.

Beskrivning av ärendet

Söderhamns kommun, Norrala östra viltvårdsområde, Skärså fiskarförening, Söderhamn-Norrala viltvårdsområde, Ljusne sportfiskeklubb samt Stora Enso Skog AB har inkommit med varsin ansökan om skydds jakt efter skarv längs Söderhamns kommuns kuststräcka. Genomförandet ska enligt ansökningarna ske med samma villkor.

Söderhamns kommuns kuststräcka är i ansökningarna uppdelad i olika jaktområden, där de olika sökande är ansvarig för varsitt delområde, se bilaga 2. Sökanden har efter samråd med Söderhamns fågelklubb framfört att skydds jakt inte får bedrivas på de öar och ögrupper som är markerade i bilaga 3 under perioden 15 april – 15 juli, för att skydda känsliga fågelarter under häckningsperioden.

2020-04-01

Dnr 1614-2020

2255-2020

2272-2020

2279-2020

2283-2020

Enligt ansökan önskas 1000 skarvar få fällas inom hela jaktområdet. Det anges att den beräknade skarvpopulationen i Söderhamns kommun var 10 475 skarvar enligt inventeringen som utfördes 2019. I ansökan anses att en minskning av populationen med mindre än 10 % inte är populationsreglerande.

Sökanden har bifogat en skrivelse ifrån Söderhamns kommun om deras bedömning av konsekvenserna på naturvärden som orsakas av skarvens närvaro i Söderhamns kommun. I skrivelsen framkommer att då det årligen samlas stora mängder fisk bland annat öring, strömming, gös och abborre, för att leka och för att söka föda i Söderhamnsfjärden samt i angränsande vattendrag är fjärden en viktig födokälla för skarv. Kommunen anger att det är i vattendragens mynningsområden där trycket från skarv är som störst. Norralaån mynnar ut i Söderhamnsfjärden och kommunen beskriver att åns avrinningsområde har en stor bredd av arter och det är även kommunens öringtätaste vatten. Då skarvpopulationerna utanför Söderhamn är stora anger kommunen att det finns stor risk att skarv orsakar allvarlig skada på fiskbestånden i området. Kommunen anger även att det finns ett stort intresse från allmänheten att fiska strömming när den vandrar upp i Söderhamnsfjärden.

Kommunen har utfört omfattande restaureringsåtgärder för att skapa en god ekologisk status i mindre vattendrag som blir viktiga lek- och uppväxtområden för havslevande fisk. Enligt kommunen är de fiskpopulationerna som utnyttjar dessa vattendrag under uppbyggnad efter att vattendragen har varit otillgängliga under en längre tid. Vidare beskrivs att arbetet är av stort ekonomiskt och ekologiskt värde då över 20 miljoner kronor investerats och mer än 45 mil vattendrag har öppnats upp för fiskvandring. Elfiske har utförts i vattendragen för att kunna följa upp effekten av åtgärderna.

När stora mängder fisk samlas på en begränsad yta i lekvikar bedömer kommunen att det är mycket troligt att dessa platser blir intressanta som födoplatser för skarv. I samband med en populationsökning av skarv skulle det innebära att det blir ett ökat predationstryck i lekvikarna, vilket i sin tur skulle innebära en risk för stor negativ påverkan på fiskpopulationer då det handlar om påverkan på fiskens förutsättning till föryngring, anger kommunen. Kommunen anger att det finns risk för att skarvkolonin på ön Myrskär kan mångdubblas om inte populationen begränsas, då skarv endast häckar på en del av ön idag. Om inte skarvens antal begränsas kommer predationstrycket på fisk i området att öka vilket kommer leda till stora negativa effekter på fiskpopulationerna.

2020-04-01

Dnr 1614-2020

2255-2020

2272-2020

2279-2020

2283-2020

Konkurrensen om fiskresurserna skulle enligt kommunen öka om skarvpopulationen ökar, vilket skulle leda till försämrad försäljningsgrad som följd. Även acceptansen för skarv skulle minska då det redan finns en frustration som skulle öka om skarvpopulationen tillåts öka. Kommunen anger att det finns risk för att personer kommer vidta otillåtna metoder för att avhjälpa problemet. En ökad skarvpopulation riskerar att öka problemen med lukt från skarvkolonierna. Då skarv kan flyga längre sträckor vid födosök anger kommunen att hela Söderhamns skärgård omfattas av skarvpredation. I skrivelsen hänvisas till forskningsrapporter som styrker skarvens påverkan på fiskbestånd.

I ansökningarna finns även en bilaga från Kultur och samhällsservicenämnden i Söderhamns kommun, där de anger att Söderhamns skärgård har ett antal öar med höga natur- och kulturvärden, såsom Rönnskär och Storjungfrun. Söderhamns kommun anges även ha fått motta utmärkelser för en attraktiv skärgårdskommun och har fått många goda omdömen för det fina båt- och friluftslivet. Besöksnäringen anges vara en viktig inkomstkälla för kommunen och målsättningen är att utveckla skärgårdsindustrin ytterligare. Under sommaren erbjuder den privatägda turistbåten M/S Moa kryssning i skärgården, den passerar bland annat öar där skarv häckar. Nämnden beskriver att skarvens utbredning på öar nära bebyggelse och skärgårdstrafik har stor påverkan på skärgårdsupplevelsen för boende och turister. Skarvkolonierna anges orsaka stora besvär, i form av lukt och ljud för personer som befinner sig i närheten av skarvkolonierna. Skarven anges hota yrkes-, sport- och helgfiskekulturen som finns då den äter stora mängder utplanterade fiskyngel, gädda och abborre. Slutligen anger nämnden att skarvens häckning kan komma att påverka fastighetspriserna i området samt orsaka ekonomiskt bortfall för besöksnäringen och kommunen.

Motivering till beslutet

Vid prövning om skydds jakt ska medges gör länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall.

Gynnsam bevarandestatus

I den nationella förvaltningsplanen för skarv gör Naturvårdsverket bedömningen att skarven uppfyller kriterierna för gynnsam bevarandestatus. Detta baseras på att populationsstorleken har ökat kraftigt under lång tid, även om tillväxten nu stannat av. Det geografiska utbredningsområdet har utökats kraftigt under de senaste decennierna samt att det finns gott om lämpliga livsmiljöer för artens häckning respektive födosök. Förvaltningen kan därmed koncentreras till att förebygga och/eller förhindra allvarlig skada.

2020-04-01

Dnr 1614-2020

2255-2020

2272-2020

2279-2020

2283-2020

Länsstyrelsen bedömer att skydds jakt inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Enligt resultatet från boinventeringen av skarv 2019 beräknades populationen i Söderhamn vara ca 10 500 individer. Länsstyrelsen anser att en skydds jakt efter 1000 individer i samma område inte försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus på varken lokal, regional eller nationell nivå.

Annan lämplig lösning

Under 2020 har länsstyrelsen beviljat störningsåtgärder mot skarv i Skärså, dnr 1482-2020 samt vid ett antal öar utanför Sandarne i Söderhamns kommun, dnr 997-2020. Länsstyrelsen anser att störning av skarv i samband med skydds jakt krävs för att begränsa allvarlig skada och det finns inte någon annan lämplig lösning på problemet.

För att skydda vilda djur eller bevara livsmiljöer för sådana djur

Länsstyrelsen beviljade skydds jakt efter 500 skarvar i vattendrag och vikar med känsliga fiskpopulationer runt Sandarne under 2019, dnr 3967-2019, 3968-2019, 3969-2019 och 3970-2019. En skarv fälldes enligt tillståndet. Länsstyrelsen avslog de delar av ansökan som omfattade jakt i havsområdet vid Skärså och Sandarne. Beslutet överklagades och Förvaltningsrätten i Falun beslutade att ändra länsstyrelsens beslut i Mål nr 3533-2019. Länsstyrelsen beviljade även skydds jakt efter 100 skarvar i Ljusnans mynning under 2019 varav 98 fälldes, dnr 2717-2019.

Fiskehandläggare vid länsstyrelsen har konstaterat att det är generellt låg rekrytering av framför allt rovfiskar längs Gävleborgskusten. Därav är det viktigt att värna om de rekryteringsområden för fisk som det finns kännedom om och som det finns indikationer på att de fungerar väl.

Lekperioder för fisk som är lämpligt byte för skarv är särskilt känsliga. Detta eftersom stora ansamlingar av fisk är relativt stationära och blir därmed ett lätt byte för skarv. Perioden 1 april till 15 juni, är särskilt känslig för flera arter, bland annat abborre. Stora arter som gädda och gös är i vuxet tillstånd inte lämplig som föda för skarv, däremot är avkommorna känsliga under uppväxtperioden, mellan slutet av augusti till början på september.

Länsstyrelsen kan konstatera att flera av havsvikarna och de större vattendragen längst Söderhamns kust är viktiga lek och rekryteringsområden för fisk. Bland annat för vårlekande arter som abborre och mört men även för gös. I området har det investerats medel både på kommunal, statlig och EU-nivå.

2020-04-01

Dnr 1614-2020

2255-2020

2272-2020

2279-2020

2283-2020

I länsstyrelsens regionala förvaltningsplan för skarv finns ett antal vattendrag och sjöar uppräknade med sårbara fiskpopulationer och som är känsliga områden avseende fisk. Flera av dessa områden ligger inom Söderhamns kust och skärgård.

Enligt EU-kommissionens vägledning Great cormorant – Applying derogations under Article 9 of the Birds Directive 2009/147/EC (Luxemburg, 2013) kan beslut om skydds jakt fattas även om det inte går att dokumentera allvarlig skada. En sådan bedömning ska enligt EU-kommissionen baseras på att ett betydande antal skarvar födosöker i ett begränsat område. Dessutom måste populationsstrukturen och artsammansättningen i fiskesamhället indikera att skarvens predation är den troligaste orsaken till minskade fångster eller skador på fisk och det ska inte vara troligt att det är andra faktorer som orsakar allvarlig skada. EU-kommissionen anser dock att det av praktiska bevisskäl i praktiken kan behövas en mer pragmatisk bedömning av om det riskerar att uppstå allvarlig skada.

Slutligen anser länsstyrelsen att de forskningsrapporter som sökanden hänvisar till i ansökan bekräftar omfattningen av skarvens predation och påverkan på fiskpopulationer.

Jakt vid etablerade skarvkolonier undantas av etiska skäl, men även för att risken för oönskad expansion av skarvens utbredning bedöms öka vid ett sådant förfaringsätt.

Länsstyrelsen gör bedömningen att skydds jakt efter skarv krävs för att förhindra allvarlig skada i områden med känsliga fiskpopulationer i Söderhamns skärgård och ansökningarna ska därmed beviljas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 29 § första stycket jaktförordning (1987:905) får länsstyrelsen, om förutsättningarna enligt 23 a § är uppfyllda för andra djur än björn, varg, järv, lo, säl eller örn, ge tillstånd till skydds jakt.

Som framgår av 23 a § jaktförordningen ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skydds jakt ska kunna medges:

Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

2020-04-01

Dnr 1614-2020

2255-2020

2272-2020

2279-2020

2283-2020

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett beslut som avses i första stycket får även avse rätt att göra ingrepp i fåglars bon eller förstöra fåglars ägg.

Enligt länsstyrelsens föreskrift om jakt på allmänt vatten inom Gävleborgs län 21FS 2018:19 från den 21 maj 2018 får personer som äger fastighet inom Gävleborgs län, bedriva jakt inom länet på allmänt vatten samt på holmar, klippor och skär som inte hör till något hemman.

Information

Länsstyrelsen vill erinra om att enligt 14 b § förordning om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter (1998:944) får patroner som är laddade med blyhagel inte användas

1. vid skytte som inte är jakt,
2. vid jakt på våtmarker, eller
3. vid jakt över grunda delar av öppet vatten.

Om villkoren inte följs kan länsstyrelsen komma att dra in tillståndet.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Joel Isensköld med handläggare Elina Eriksson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på

www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Sändlista

Söderhamn Norrala Viltvårdsområde (dnr 2283-2020)

Ljusne sportfiskeklubb (dnr 2279-2020)

Stora Enso Skog AB (dnr 2272-2020)

Söderhamns kommun (dnr 2255-2020)

Norrala Östra viltvårdsområde och Skärså fiskarförening (dnr 1614-2020)

Kopia till

Naturvårdsverket

Kustbevakningen

Gävleborgs ornitologiska förening

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Jaktområden
3. Karta över de områden, om de inte är natur eller djurskyddsområden, där skydds jakt inte får bedrivas från och med 1 april till och med 15 augusti.

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010 - 225 10 00. Ange diarienummer 1614-2020, 2255-2020, 2272-2020, 2279-2020 och 2283-2020.

BESLUT

10 (11)

2020-04-01

Dnr 1614-2020

2255-2020

2272-2020

2279-2020

2283-2020

Bilaga 2. Jaktområden

Bilaga 3. Karta över de områden, om de inte är natur eller djurskyddsområden, där skyddsjakt inte får bedrivas från och med 1 april till och med 15 augusti.

